

HØYRINGSPART	INNSPEL	KOMMENTAR	ENDRINGAR I PLANEN
Malin Refsdal Sandnes	Få inn inndekning av plan.tid! Og se også gjerne til andre kommuner, som har prøvd ut dette med økt bemanning i barnehagene. Der de da ser en stor nedgang i sykefraværet hos de ansatte. Dette vil gi en bedre og tryggere hverdag for barna, da det faste personalet vil være mer stabilt.	Plantid handsama i planen. Ser ikkje at vi har økonomisk handlingsrom i 2024, må ev ha ei politisk vurdering på framskunding av tiltaket. Ikkje realistisk med utviding bemanning på noverande tidspunkt. Behovet bemerkast i den politiske saka.	
Liv Marit Fløysand	investeres mer i uteområdet til den kommunale barnehagen på Frekhaug. Lages sikrere områder med sykkelvei Folkehelse-under overskriften «vald og seksuelle overgrep» s 34: Det er bra at det blir vektlagt. Vigilo er savnet i bhg. Det er bra med rutine for overføring av info fra bhg til skole. Det MÅ prioriteres å sette inn vikar for uttak av peditiden.	Innspeil til arealplan, ta med stikord til høyring arealplan i haust. Vigilo blir handsama.	Sende innspeil om arealbehov i og rundt barnehage og skule inn når arealplanen kjem på høyring.
Alver Kommune v/Stab oppvekst	Planen er omfattande og ordrik. Dette kan vere med på å gjere den mindre tilgjengeleg. Det er ønskjeleg at arbeidet med språkutvikling kjem tydlege fram i planen. For barnehage vert dette arbeidet for utydeleg og bør framhevast meir. Korleis det tverrfaglege arbeidet skal utviklast mellom tenestene bør kome betre fram. Er tiltaka som er foreslått i stor nok grad svar på målsetjingane i planen? Det er god informasjon om digitalisering i planen. Bør det kome tydlegare fram kva delmål ein skal setja seg innafor dette feltet? Det er ikkje lista opp tverrfaglege møtepunkt som har fokus på det forebyggjande arbeidet. Om ikkje det blir definert i denne planen, så bør det kome tydleg fram at slike møtepunkt må etablerast som eit resultat av anna planarbeid. Det er viktig at barn og unge sin stemmer vil kome tydeleg fram i arbeid med tiltaka som er foreslått i planen. Sjå tabell i PDF for fleire konkrete innspeil !	Kan ha å gjere med at vi har ein digital plan? Lagt inn presisering i høve til SFO, språkarbeid, IBS, systematisk arbeid i profesjonsfelelsskapet. Eigen plan for førebyggjande arbeid i prosess, ikkje vurdert å ha behov for plan for tverrfagleg samarbeid i tillegg. Gode spørsmål til vidare arbeid.	Lagt til tekst om språkarbeid og digitalisering. Møtepunkt for tverrfagleg samarbeid er tenkt skildra i plan for førebyggjande arbeid Alver kommune.
Øyunn Åsmul Færøy	Det må flere ansatte inn i barnehagene. Vi trenger flere hender , ikke flere pedagoger og videreutdanningse, som hele tiden må vekk fra avdeling på plantid eller møter. Her bør kommunen se på andre kommuner som har prioritert dette. Da kan det nesten garanteres mindre sykefravær. Vi trenger og at inndekket plantid begynner mye før enn 2025. Helst skulle dette vært kommet på plass da kommunene slo seg sammen.. Et mye bedre tilbud til ungdommen som henger på senteret , hadde vært fint. Trenger ikke være sportslig , gjerne andre tilbud.	Plantid handsama i planen. Ser ikkje at vi har øk. handlingsrom i 2024, må ev ha ei politisk vurdering på framskunding av tiltaket. Fritidstilbod ungdomar - innspeil til kultur, idrettsplan, som kjem på høyring.	Ta med innspelet om fritidstilbod i kulturplanen, når den kjem på høyring.
Lindås Barnehage SU	s. 44-Tidleg innsats Å vente på at plantid skal dekkast inn i 2025 opplevast ikkje som godt nok. Den bør vera med i budsjettarbeidet for 2023. Det hadde bidrege til å nå mål om inkluderande, trygt og godt barnehagemiljø. Vigilo er sterkt sakna i kommunikasjon og samarbeidet mellom barnehage og skule. fremja barnehagen som ein viktig del av utdanningsforløpet, samt at tidleg innsats startar i barnehagen, kan med fordelsynleggjerast i større grad, etter vår meining. For skule er dettetydleggjort Ønske og forventning frå foreldre om varmmat og aller helst tilsett personale på kjøkkenet. Personalet finn det utfordrande å avsjå ressursar til dette, då det heile tida vert ein prioritering mellom tid saman med borna i lek og overgangar, ogåtilberede/ rydde opp etter mat. Den siste setningen«alle barn og unge får støtte og rettleiing etter behov», er ikkje reell slik SU opplever det i dag. Planen er god og inneheld mange gode og fornuftige mål og tiltak. SU ser ikkje korleis mål og tiltak skal gjennomførast innan dei rammene som er i dag. Det er også for lengeå venta til 2025 med å sjå på inndekking av plantida til pedagogane.	Ikkje realistisk å framskunde målsetjing i høve til plantida. Plantid handsama i planen. Ser ikkje at vi har øk. handlingsrom i 2024, må ev ha ei politisk vurdering på framskunding av tiltaket. Sjå på teksten tidleg innsats bhg. Måltid: Forventingane bør kome fram i samband med retningslinene som skal utarbeidast. Må ha prosess og utgreiing før konklusjon. Vigilo kjem i drift frå feb-23.	Justert tekst om tidleg innsats bhg.

Trond Normann Sivertsen Torvund	PPT må sørge for individretta arbeid må følges opp slik det ikkje bare gies instruks kva som må til men også følge opp, Tett oppfølging er viktig både til lærarer og individ. Det er viktig individ og lærer forstår oppgåven korleis den skal gjennomførast. Opplæring i vertøy er ein viktig faktor her. Dette er sær s viktig rundt dysleksi da det gjerne oppdages alt for seint i læreprosessen. Det er viktig denne gruppen får vist sin kunskap basert på tilrettalagte vertøy og tett oppfølging. Instruksbasert arbeid har vist seg å gje for lite resultat da det trengs kompetanseheving til lærarer og nok ressurser på dette området	Innspel til PPT. Rettleiing og kompetansebygging, ikkje berre utgreiing. Jobbast med i ressursteam bhg og skule.	
Alver Kommune v/Prestmarka barnehage	Dei fine tiltaka og satsingane som ein vil sette i verk gjennom kommunedelplanen lar seg dessverre ikkje gjere innanfor dei rammene som den ordinære drifta har pr. i dag Ser med glede at einvil innføra dekking av plantida til pedagogane slik det var i gamle Radøy. Dette er ei føresetnadfor at pedagogane skal få gjort jobben sin. Fire timar plantid er eit minimum og det har vore den same satsen alt for lenge, trass auka krav til pedagogane. Forskriftene om eit sunt kosthald i barnehagane lar seg ikkje kombinere med rammene. Det vert enkle løysingar som sjeldan held kosthald råda reng fleire som kan jobbe direkte med oppfølging på borna. Korona epidemien gav positive resultat ved at tilsette var tettare knytt til borna gjennom dagen –opningstidene var kortare –borna fekk betre og tettare oppfølging får dei tilsette. Fleire vaksne til å gi borna ein god start i live, vil gjere dei berte rusta til åmøte livet seinare. Det er fint at det vert prioritert at rektorar får mentorved tilsetting, men det hadde ikkje vert feil om styrarar fekk det same	Plantid, bemanning og måltid (skal utarbeidast retningslinjer) Mentorordning nye styrarar kan leggjast inn som tiltak.	Lagt inn tiltak om etablering av mentorordning nye styrarar
Austebyggd Barnehage;Austebyggd Skule	SU meiner det er svært positivt at FN sine berekraftsmål og Barnekonvensjonen er gjennomgåande i heile kommunedelplanenDet er også positivt at kommunedelplan for oppvekst vert sett i samanheng med andre kommunedelplanar. SU vil påpeika viktigheita av at særleg arealplanen og oppvekstplanen vert sett i sammenheng. Me meiner at det må leggjast tilrette for nybygging også i dei små skulekrinsane.Nærmiljø er eit omgrep som går att i planen. Vår definisjon på nærmiljø er området der skulen/barnehagen ligg- der barna kan gå eller sykla til på ettermiddags-/kveldstidInformasjon om fritak av betaling for fritidsaktiviteter må vera meir synleg/lettare tilgjengeleg på kommunen sine heimesider.Planen er i det store og heile god, men den er nokså ambisiøs med tanke på økonomi/kostnad. Elevrådet: Bra og viktig at barnekonvensjonen er tatt med som eit grunnleggande dokument i plan for oppvekst. Gode relasjonar med barn og kompetanse hjå de vaksne er avgjerande for at det blir eit godt skule- og barnehagemiljø. SFO bør være billegare. Vi foreslår gratis kjernetid for alle som går på SFO ikkje berre for 1. kl. Vi synes Chrome maskinene er bra og gode til å jobbe på, men på Teams bør det være strengere reglar om språkbruk og chatting	Innspel til arealplanen. Gratis kjernetid for alle som går i SFO ikkje realistisk pr.d.d. Ordninga er utvida til 2.klasse frå nasjonalt hald. Nærmiljø: Definere og sjå i samanheng med arealplanen og kulturplanen. Tenesteområde skule bør jobbe med reglar for bruk av Chromebook med omsyn til språkbruk og chatting, kan bli sett i samanheng med arbeidet med strategiplan digitalisering.	Vurdere tekst i høve til nærmiljø, sende innspel når arealdelen kjem på høyring.
Juvikstølen Barnehage Samarbeidsutval	Først og fremst vil vi understreke at det er positivt at arbeidet med De Utrolige Årene (DUÅ) videreføres. Det er viktig! 7.1.1 Setje inn vikar ved ubunden tid pedagogar i barnehage SU Juvikstølen vil først applaudere at dette viktige tiltaket er tatt inn i handlingsdelen. Likevel vil vi påpeke at innslaget må komme allerede neste år og ikke først i 2025. Dette begrunner vi i alle de andre gode initiativene og målene som er presentert i planen. Status på bemanning og pålagt aktivitet i de kommunale barnehagene i dag, er allerede slik at pedagogene kun får tatt ut en del av plantiden sin siden et større uttak ikke kan forsvares opp mot ivaretagelse av barna Ved sammenslåing av de tre kommunene til Alver, skulle en ta med det beste fra hver kommune, og Radøy hadde inndekking av plantid. I Radøy hadde også de kommunale barnehagene spesialpedagog ansatt i barnehagen. Ingenting av dette ble videreført SU ber om at kommunen skiller barnehage og skole, altså at det opprettes to kommunale foreldreutvalg. Årsaken er at det er ulike saker som berører barnehage og skole, og vi frykter derfor at barnehagesakene lett vil “drukne” i kampen om skolesakene om det er et felles foreldreutvalg Private barnehager i kommunen har digiatale apper på plass, og vinner også her terreng mot de kommunale barnehagene. Kommunen bør snarest mulig få på plass en digital app mellom barnehage/hjem	Pedagog i plantid ivaretatt i planen. Ikkje realistisk å framskünde målsetjing i høve til plantida. Plantid handsama i planen. Ser ikkje at vi har øk. handlingsrom i 2024, må ev ha ei politisk vurdering på framskunding av tiltaket. Vigilo kjem på plass i februar-23. Ønskje om 2 kommunale utval for foreldre.	Dele kommunalt foreldreutval i to: Barnehage og skule. Kan vi ha del av møtet felles?

Anders Kvamme	Svømming og (mangel på) tilgang til basseng er såvidt omtalt i planen. Tema skulle fått mye mer plass. Forslag: (1) Planen bør i første omgang si noe om hvordan tilgjengelig bassengtid i Alver fordeles slik at alle kommunenes elever får et likeverdig tilbud. (Hvordan håndteres det feks at bassenget på Ostereidet er stengt? Utnyttes kapasiteten i Radøyhallen?etc) (2) Det bør synliggjøres i tiltaksplanen at Alver legg tilrette for bassengbygging i Knarvik i form av tilgang på byggetomt, prosess etc. Underbygg dette gjerne med en oversikt som viser hvordan elevene i Alver ligger an mtp å oppnå kompetansemål i svømming.	Plan for symjing bør utarbeidast i tenestoområde skule, kan ev ha det som tiltak. Kulturhus med basseng må ev vedtas i kulturplanen.	Lagt inn tiltak Plan for symjeopplæringa i Alver kommune. Kapasitet basseng i kommunen bør kome som ein del av barnehage- og skulebruksplanen. Sende innspel om behov basseng til høyring kulturplanen (bading og symjing).
SU Marihøna barnehage v/ Karianne Bøe Sagstad	Marihøna barnehage fikk tidligere i år tildelt ca. 500 000kr i midler som skulle brukes til ulike, sårt tiltrengte utbedringer i barnehagen som holder til i et gammelt bygg. Barnehagen er den eneste kommunale barnehagen i «gamle Meland» og det har i flere år vært behov for en solid oppgradering både inne og ute. Vi vil derfor på det sterkeste be dere om å revurdere avgjørelsen om å trekke pengene tilbake, for de pengene trengs virkelig der de opprinnelig var tiltenkt.	Innspel undersøkt med Eigedom: Ein del av desse midlane vart brukt hausten 2022, men så kom innkjøpsstoppen og vidare arbeid vart difor stoppa. Dette er ikkje øymerka midlar, og dei kan difor ikkje overførast. Marihøna ligg på vedlikehaldsplanen for 2023.	Standard bygg barnehage og skule samt behov for oppgraderingar blir vurdert i samband med planprosess barnehage- og skulebruksplan.
Haugen Barnehage	Kunne punkt hovudmål 4 og 5 vore slått sammen ? rett til barnekoordinator i samsvar med §7-2a. I samarbeid med helse har oppvekst vurdert at det er behov for å utarbeide ein plan for bruk av velferdsteknologi for barn og unge, i eit tverrsektorielt perspektiv, i tillegg til å utarbeide rammer for organisering av barnekoordinator i kommunen. Bra med tydelig informasjon om dette. Det kan være store forskjeller på innhold i matpakker både i barnehager og skoler. HvisAlver kommune satser på god helse og mindre ulikheter hadde vært lurt å kartlegge om det er mulig åtilby familier frokost i barnehage/SFO.Fritidsaktiviteter: Hadde vært fint med en informasjonsside om hva som finnes av fritidsaktiviteter forsmåbarnsfamilier. Det er ofte om helgene familiene har kapasitet til å være med på aktiviteter, spesielt når barna er for små til å delta på aktiviteter på ettermiddag/kveld Frå 4 til 2 SU møter , fleire om behov. Kombinere møter ? Kan verte mange ! Forslag om bokmålsvariant av planen ?	Målstrukturen har vore arbeida grundig med og er politisk vedteken. Mål 4 og 5 er beslekta innhald, men vi tilrår ikkje endring på dette tidspunkt. Innspel om frukost i barnehage/SFO kan arbeidast med i prosess med utarbeiding av retningslinjer for måltid, barnehage, skule og SFO. Alver er ein nynorskkommune, og har nynorsk som sitt administrasjonsspråk. Alle planar blir utarbeida på nynorsk. Ønskje om tilgjengeleg informasjon om møteplassar og fritidsaktivitetar i kommunen aktuelt i kulturplanen. Endre til 2 møter SU?	Sende innspel om tilgjengeleg informasjon om møteplassar og fritidstilbod i samband med høyring kulturplanen. Endra frå 4 til 2 møte årleg i SU.
Kløvheim Skule SU	Planen er omfattande og noko sjevande. Den famnar om «alt» og det kan vere vanskeleg å trekkje ut det som er relevant. Planen kunne vore noko meir konkret. Planen understrekar at det er viktig med rett kompetanse på rett plass. Noko vi er heilt einig med. Samstundes er det viktig at Alver kommune satsar på rekruttering og på å halda på kvalifisert arbeidskraft innan oppvekst i kommunen. Kvalifisert arbeidskraft går der vilkåra er best, vi meiner at kommunen er tent med å ha ein plan for å sikre at meir attraktivt å jobbe i Alver enn andre stader. Sikring av skuleveggar er viktig å ha med i planen. Kven definerer kva som er farleg skuleveg? Kven kan ein kontakte og melde frå til på kommunen? Mentorordninga for nye rektorar er eit godt tiltak for å sikre ein god start i ein så viktig og krevjande jobb. - Alver kommune sin økonomi er så trong at det er nødvendig med innsparingar og reduksjon i ulike sektorar og tenester. Korleis skal ein kunne gjennomføre intensjonane i planen om det vert gjort store nedskjeringar?	Plan for rekruttere og behalde tilsette i kommunen, inkl. utteljing for vidareutdanning. Tiltak om dette overleverast i prosess rullering av overordna planar (lønnspolitisk plan, kompetaseplan m.m.) Innspel trygg skuleveg - heng saman med arealplan, kulturplan og barnehage- og skulebruksplan. Planar knytt til mobilitet, sykkelstrategi, gang- og sykkelveggar samt senterstruktur. Trygg tilkomst bygg og institusjonar.	Ta med som innspel til høyring arealplanen.

Utdanningsforbundet Alver	Derimot meiner Utdanningsforbundet Alver at utfordringsbiletet manglar heilt i høve til kva tilbod barn og unge faktisk får i barnehagane og skulane våre i dag, både i høve til innhald og aktivitetar, og generelt i høve til barnehage- og skulemiljø. Høyringsdokumentet beskriv i stor grad korleis stoda skulle ha vore, og seier ingenting om til dels høgt sjukefråvere og stor slitasje på dei tilsette, om mangel på kvalifiserte vikarar, om vedtakstimar (spesialpedagogiske tiltak/spesialundervisning) som ikkje blir gjennomførte, om pedagogar som ikkje får gjennomført plantida si, eller om store utfordringar knytt til ivaretaking av barn og elevar med store reguleringsvanskar og/eller psykiske utfordringar, gjerne i kombinasjon med andre lærevanskar. Det er heller ikkje skissert korleis ein sikrar at dei tilsette jobbar i eit forsvarleg arbeidsmiljø, jamfør m.a. undersøkinga i Alver-skulane hausten 2020, der 46% av dei tilsette melde at dei månadleg eller oftare var utsette for vald og/eller trugslar på jobb Kva strategiar har kommunen i høve til å rekruttere og behalde dei tilsette, og kva korleis vil kommunen leggje til rette for naudsynt kompetanseheving for alle grupper av tilsette? NB !! Sjå eigne innspelspunkt til dei ulike delana av planen i innspelsdok. !! https://websakpluss.sing.no/alver/kurv/1094/sak/2020004099/jp/2021180406	Mange nyttige og gode innspel. Har handlingsplan vald i skulen, og kompetansetiltak knytt til dette er starta opp eller under arbeid. Blir arbeidd med i tenestekområde skule. Kompetanseplan for sektoren er utarbeida, og skal jobbast med på avdelingsnivå. Lage plan for rekruttere og behalde tilsette i kommunen, del av Alver sin personalpolitikk? Desse dokumenta skal reviderast. Gått gjennom innspelspunkta og vurdere om det har betyding for innhaldet i planen.	Justert tekst i samsvar med innspel: Vaksenopplæringa, tilsette i barnehagar og skular viktige i førebyggjande arbeid vald og seksuelle overgrep, målsetjingar skule, personvern, minoritetsspråklege, kompetanse, møtepunkt med arbeidstakarorganisasjonane og vernetenesta, system for lokale arbeidsmiljøtiltak.
Alver Kommune Stab, samfunnsutvikling, næringsutvikling	Stab samfunnsutvikling, næringsutvikling i Alver kommune ønskjer å komme med eit innspel med oppfordring om å satse på kompetanseutvikling som skal hjelpe ungdomsskoleelevar i kommunen til å kunne ta meir bevisste utdanningsval i retning av det kompetansebehovet næringslivet i regionen har behov for. Dette vil vere eit verktøy som kan kome til gode for alle elevar i ungdomsskulen (og i vidaregåande), og ikkje berre til enkelte grupper. Vi meiner det trengs ein ungdomsskulesatsing i form av ein ungdomsskolestrategi som kan løfte tilbodet på yrkes- og utdanningsrettleiing i skulen ved å etablere ein handlingsretta samanheng mellom elevars bevisstgjerjing av utdanningsval, næringslivets kompetansebehov og utdanningsinstitusjonars skuletilbod. Målet med ungdomsskolestrategien vil være • å kunne tilby ungdom utdanning og arbeidsplassar som næringslivet i regionen treng • å legge til rette for at ungdommane våre kan få utdanne seg, jobbe og bu i vår region • å gi elevar individuell hjelp til bevisstgjerjing av utdanningsval i trå med kompetansebehovet i kommunen • å redusere fråfall og feilval i skulen • å fokusere på kompetansebehov i det grønne skiftet • å legge opp til at lokale skular og utdanningsinsitusjonar får tett dialog med næringsliv om kva for linjer og fag som trengs for å dekke kompetansebehov i det grøne skiftet • å gje rådgjevar og lærar eigarskap og innføring i metodeverket og prosessen gjennom prosjektet • å kunne gje vårt lokale næringsliv relevant kompetanse Vesentleg for prosjektet er forankring hos skoleeigar Alver kommune og Vestland fylke. Sentrale aktørar vil vere rådgjevarar i ungdomsskole og vidaregåande skole, lærarar, samarbeidspartnarar innanfor næringsliv, innovasjon og etablering, Vestland fylkeskommune og Alver kommune. Det vil etablerast ein gruppe med desse aktørane som vil møtast jamleg for tett oppfølging og evaluering. Elevar vil få tilbod om kartlegging av interesser og preferansar, og rådgjevarar (og lærarar) vil få opplæring i metodikken for å gjennomføre prosjektet. Prosjektet vil etter planen vere treårig og er meint å vere ein del av eit internasjonalt samarbeidsprosjekt. Prosjektet er ein viktig del av næringsplanen til Alver kommune, som vi skal iverksette i 2023. Stab samfunnsutvikling, næringsutvikling ønskjer å invitere til dialog, slik at vi kan jobbe saman om dei formuleringane vi meiner bør inn i oppvekstplanen.	Spanande initiativ. Lage ein ungdomsskulestrategi i samarbeid med næringslivet og vgs? Kobla mot lærlingeordninga i kommunen + prosjektet Ungdom i arbeid i regi av NAV.	Tatt inn som strategi og tiltak i planen.

Alver Kommune;SU-leiarane for kommunale barnehagar Elisab	7.1.1 Setje inn vikar ved ubunden tid pedagogar i barnehage SU-leiarane for kommunale barnehagar vil først applaudere at dette viktige tiltaket er tatt inn i handlingsdelen. Likevel vil vi påpeke at innslaget må komme allerede neste år og ikke først i 2025. Dette begrunner vi i alle de andre gode initiativene og målene som er presentert i planen. Status på bemanning og pålagt aktivitet i de kommunale barnehagene i dag, er allerede slik at pedagogene kun får tatt ut en del av plantiden sin siden et større uttak ikke kan forsvares opp mot ivaretagelse av barna. Resultatet er at barnas barnehagehverdag ikke får den pedagogiske tilnærmingen som den nasjonale målsettingen tilsier at barnehagene skal ha. Barnehagene sliter allerede med å utnytte den støtten som de annenhver uke skal få fra PPT, da bemanningen ikke er tilstrekkelig til at flere kan trekkes ut for veiledning. Etablering av team læringsmiljø virker som et godt og riktig tiltak, men vår oppfatning er at det ikke vil kunne utnyttes med dagens bemanning i barnehagene. Vi foreldre i SU opplever at både pedagoger og barne- og ungdomsarbeidere / assistenter i økende grad mister troen på at det vil bli en bedring, og det er denne troen eller håpet som gjør at de hver dag sørger for at barna får en sikker og god barnehagehverdag. Alle kan kjenne seg igjen i, eller tenke seg til, hvordan det er å til stadighet gå hjem med en dårlig samvittighet for det en ikke får gjort. Er det slik overtid fører det til enten sykemelding eller bytte av jobb, noe som igjen senker standarden i barnehagene. Bare 66 prosent av de som jobbet som barnehagelærere i 2011 var fortsatt barnehagelærere i 2021, ifølge ny SSB-rapport. Vi er informert om at private barnehager i kommunen har funnet rom i sine budsjett for å dekke inn med barne- og ungdomsarbeidere / assistenter i pedagogenes plantid. Dette betyr at de vinner terreng både i kampen om barna og de ansatte. Ved sammenslåing av de tre kommunene til Alver, skulle en ta med det beste fra hver kommune, og Radøy hadde inndekking av plantid. I Radøy hadde også de kommunale barnehagene spesialpedagog ansatt i barnehagen. Ingenting av dette ble videreført. Vi skjønner at det er vanskelig å prioritere i en situasjon der alle trenger prioritering og det er lite romslighet i budsjettet. SU oppfordrer derfor politikerne i Alver til å være tøffe og vise at Alver kommune tror på at god kvalitet i barnehagene gjør barna bedre i stand til å utvikle kompetanse til å møte framtiden. I tillegg vil det gi barna en trygg oppvekst i kommunen, der den enkelte er inkludert i fellesskapet og får god omsorg	Pedagog i plantid ivaretatt i planen. Noko av utfordringane kan også vere knytt til sjukefråvær. Ikkje realistisk å framskünde målsetjing i høve til plantida. Plantid handsama i planen. Ser ikkje at vi har øk. handlingsrom i 2024, må ev ha ei politisk vurdering på framskundung av tiltaket.	
Prestmarka Barnehage	Kulturtilbod barn og unge – foreldrerepresentantane meiner ikkje at tilbodet er likeverdig for alle barn og unge. - Matservering – bhg har ikkje tilrettelagte kjøkken for tillaging av mat. Ein ser det òg som ei utfordring i høve bemanning og kompetanse. Foreldrerepresentantane ønskjer å fjerna uttrykket «innafor eksisterende ramme.» - Vigilo – stort sakn både frå føresette og tilsette. (Legg ved fil med innsamling av underskriftar) - Tidleg innsats – tar for lang tid før ein får hjelp hjå PPT. Tilsette føler ikkje at dei vert høyrte, kjenner seg mistrudd samt føler at ein tviler på dei tilsette sin kompetanse. - Mentorordning for rektorar – ønskjer også dette for styrarar	Måltid - blir ein del av arbeidet med retningsline for måltid barnehage, skule og SFO. Vigilo i drift frå feb.-23, vurdere mentorordning for styrarar. PPT har ikkje ventetid, faste møtepunkt i ressursteam. Ønskjer mentorordning for styrarar også.	Tiltak mentorordning styrarar lagt inn i planen.
Knarvik Ungdomsskule v/ FAU	FAU vil be om at kommunen planlegg for å ha kapasitet til dei elevane som faktisk er ved skulen, og tar høgde for at det for enkelte årskull kan vera elevtal som gjev ytterlegare klassedeling og behov for rom. Det må også vera plass til lærararbeidsplassar for dei lærarane som skulen vil trenga dei åra med flest klassar. FAU spør seg kva kommunen skal gjera dersom dei private skulane skulle stenga tilbodet sitt, og oppmodar til at den offentlege kapasiteten må dimensjonerast etter det faktiske elevgrunnlaget i skulekrinsen. AU vil på vegner at elevane ved Knarvik Ungdomsskule, og andre elevar i skulekrinsen, be om: 1. At det vert planlagt å bygga ut kapasiteten slik at skulen heldt seg innanfor ei godkjenning frå Miljøretta Helsevern. 2. At skulen har det arealet den skal ha til lærararbeidsplassar og spesialrom, på linje med andre skular. 3. At lærarressursane vert fordelte mest mogleg etter elevtal, slik at større skular har same lærardekning som mindre, med tanke på undervisningstimar per elev.	Kapasitet og struktur blir løyst i kommunedelplan for barnehage- og skulebruksplan. PPlanprosess for dette startar opp i vår. Tildeling av ressursar skal ta omsyn til både tal klassar og tal elevar ved skulen samt dei samla behova knytt til opplæringa.	

Alver Kommune v/ kommunale barnehagane	Oppsummering“Barn er framtida” ogønsket om å satse på barn og unge går igjen gjennom heile planen. Det teoretiske grunnlaget i planen er bra, men vi opplever at handlingsdelen med plan for praksis ikkje stemmer overeins med teorienog ønsket om å satse på barn og unge. Rammer, mål og tiltak ikkje står i forhold til kvarandre. Vi har erfaringar frå eigen praksis der arbeidet knytt til enkeltbarn som krev mykje tilrettelegging, skal føregåinnan det ordinære, og som har fått konsekvensar for andre som vert oppdaga seint. Hadde vi vert betre bemanna, hadde vi kanskje klart både å leggja til rette, samt å avdekka behov.Berre 66% av dei som jobba som barnehagelærarar i 2011 var fortsattbarnehagelærarar i 2021, i følgje ny SSB rapport. Flukt frå yrketer ei problemstilling som absolutt er gjeldande også i Alver-barnehagane. Dyktige, erfarne barnehagelærarar forsvinn til andre typar jobbar, ellerhar uttalte planar om å vidareutdanna seg vekk frå barnehagen, grunna noværandebemanningsnorm og dårlege utsikter til at dette vert gjort noko med.Eit første steg i riktig retning for å vise ein vil satse på barna i praksis er å sette inn vikar ved uttak av ubunden tid (plantid) for pedagogeri barnehage NÅ frå 2023. sjå: https://websakpluss.sing.no/alver/kurv/1094/sak/2020004099/jp/2021180478	Ikkje rom for å gjere noko meir med bemanning på noverande tidspunkt. Vikar for pedagog ubunden tid er inne som tiltak i planen. Ikkje realistisk å framskunde målsetjing i høve til plantida. Ser ikkje at vi har øk. handlingsrom i 2024, må ev ha ei politisk vurdering på framskunding av tiltaket. Gå gjennom enkeltpunkta.	
Fau Ostereidet Barneskule	Vi reagerer på at der er altfor mange unge, uføre i kommunen. Her tenkjer vi at tidleg innsats er viktig for å gje borna moglegheit til å bli robuste tidleg i barneskulealder. Dei treng trygge vaksne og kontinuitet. Helsesjukepleiar bør vere meir til stades på skulane, slik at borna blir godt kjende med ho\han. Når alle born skal inn i same skule, treng vi ulike yrkesgrupper. Miljøarbeidar på alle skulane. Når det gjeld borna våre, må vi ha eit langsiktig perspektiv. Har vi egentleg råd til å la det vere? Vi vil òg peike på Osterhallen. Altfor mange unge kjenner seg einsame og sit heime. På Ostereidet er tilbodet til dei unge lite variert og dei har ingen plass dei kan samlast (under mål 4 i samfunnsdelen). Med ein hall kan ein gje eit større tilbod til dei.	Understrekjer kor viktig det er å prioritere ressursar til tidleg innsats og førebyggjande tiltak. Støttar opp om satsinga i planen.	
Tove Hagenes	REF pkt 16		
Knarvik Barnehage As	Vi gleder oss over at planen er grundig og godt dokumentert på mange områder innen detstore feltet oppvekst. Det er gjort et grundig arbeid som belyser barnas oppvekst, utfordringerog leke- og læringsmiljø. I forhold til likebehandling av private og kommunale barnehager savner vi noetydelighet:- at vi har felles mål til beste for alle barn i kommunen.- at vi styrker samarbeidet mellom barnehagene.- at kommuen ser på alle barnehagene som viktige i arbeidet mot sine mål.- at alle barn er kommunens ansvar.Vi ser med noe bekymring på at mange av tiltakene skal gjennomføres innen eksisterenderamme når rammene allerede er stramme og det ikke signaliseres utvidelse av tilgang tilmidler. Vi har erfart at utviklingsarbeid fører til endring og bærekraftig utvikling når alle de voksne ibarnehagen deltar i prosjektet, og når det er satt av tid til å planlegge og lede prosjektet innadi barnehagen se videre: https://websakpluss.sing.no/alver/kurv/1094/sak/2020004099/jp/2021180679	Sjå på framlegg til målsetjingar om samarbeid mellom private og kommunale bhg. Viktig poengtering i høve til å drifte utviklingsarbeid. Bekymring i høve til gjennomføring innafor eksisterande ramme og finansiering. Overgang bhg-skule rutinar under arbeid.	Lagt inn tiltak møteplassar med private bhg, samarbeid.
FAU Knarvik barneslule Trine CJ Lie	FAU Knarvik barneskule meiner det ikkje bør prioriterast å finansiere desse tiltaka i delplanen : * Etablere årleg konferanse for oppvekstsektoren * Bidra til utarbeiding av app for kommunikasjon mellom kommune og innbyggjarar Midlane frå overståande tiltak, bør, etter vår mening, overførast til etablering og drift av fritidsklubb i regionsenteret. Ein fritidsklubb kan drivast frivillig, men ein treng midlar til drift og husleige, og 250 000 kr årleg vil rekke langt i denne samanhengen. Ungdomsklubben på Radøy visar kor godt eit slikt tiltak kan virke for borne- og ungdomsmiljøet. Ein livssynsnøytral møteplass kan bidra til eit inkluderende miljø for born og unge. Tiltaket vil og kunne ha ein rus- og kriminalitetsforebyggande effekt. Ein kan ansvarleggjere ungdommen gjennom å gje dei medansvar for drift, og fanga opp ungdom som ikkje nødvendigvis opplever mestring på andre arenaer. Øvrig tiltak i delplanen er gode, og bør prioriterast. Styrking av skulehelsetjenesten er bra, men bør, om mogeleg, setjast inn allerede frå 2024	Innspel i høve til behov for møteplass for ungdom i Knarvik, sjåast i samanheng med kulturplanen (ligg inne som tiltak i kulturplanen). Innspel om omprioritering av ressursar. Finansiering av App kommunikasjon og innbyggjarar kan bli lagt inn som oppdrag, der oppvekst deltek. Poengterer behov for styrking av skulehelsetenesta frå 2024. Ut frå den økonomiske situasjonen i kommunen, finn vi det ikkje realistisk å framskunde dette tiltaket frå 2025 til 2024.	Sende innspel til høyring kulturplanen, behov for møteplass/fritidsklubb i regionsenteret. Tiltaket avklart mellom kultur og oppvekst. Flytta tiltaket til oppdrag.

Alver Kommune v/Sæbø skule Samarbeidsutvalet (SU) Skulemiljøutvalet (SMU) Elevrådet Foreldrerådet v/FAU Pedagogar SFO	Generelt er vi glade for at det no kjem ein felles plan for oppvekst i Alver kommune. Dette har vore sakna bådefrå føresette, tilsette og elevar. Vi opplever at planen kan vere med på å setje kursen mot ein retning. Det er eit håp om at planen vil sikre likeverdig tilbod til alle barn og unge i kommunen, og at ein i mindre grad er prisgitt dei enkeltpersonane ein møter, enten det er barnehagelæraren, læraren på skulen, helsesjukepleiar eller PP-rådgjevaren.Høyringspartane er einige om at fokuset i planen på førebygging er positivt. Det at andre yrkesgrupper kjem inn i skulen er bra, i tillegg til at ein styrker helsesjukepleiar si rolle i skulen. Program som t.d. MOT opplever ein som svært positivt, og viktig arbeid vidare. Vi er glade for at dette vert prioritert.Samlege av partane som har uttalt seg opplever at det er mykje tekst i planen. Det er noko lettare å lese den digitale versjonen, men også denne opplevast som gjentakande på fleire områder.Det kjem tilbakemelding om at t.d. kunnskapsgrunnlaget med fordel kunne lagt som vedlegg heller enn å vere ein del av planen. Dette for å gjere innhaldet i planen meir tilgjengeleg.Det er positivt at det er lagt inn lenkjer direkte til informasjonen ein søkje https://websakpluss.sing.no/alver/kurv/1094/sak/2020004099/jp/2021180743 Generelt skulle pedagogane i skulen ønskje at det var ein tydelegare samanheng mellom kommunedelplanen og LK20 –spesielt at den var knytt opp mot overordna del i større grad enn den er no. Forankringa i skulen, som den største aktøren innan oppvekst, bør kome tydeleg fram slik vi ser det.Vi skulle ønskje oss at planen var tydeleg på kva retning Alver kommune ønskjer at vi skal gå. T.d. ser vi at «lesing» berre er nemnd fire gonger i planen. Språkarbeid i barnehagen kunne også kome tydelegare fram.I tillegg saknar vi fokus på lek, utforsking og kritisk tenking.I skulen er det ei stor utfordring med språkbruk. Ein treng fokus på haldningsarbeid rundt dette.Det er eit ønskje frå pedagogane at vi har rom for deling av kompetanse internt i kommunen. T.d. gjennom nettverk for pedagogar. Vidare tenkjer vi korleis ein kandra nytte av interne ressursar i kommunen innan historie, kultur m.m.	Positiv respons på mange av satsingane. Sjå på teksten med omsyn til gjentakning og tekst. Vurdere å ta inn noko om språk, læringsmiljø. Ønskje om tettare kobling mellom KDP og LK-20: Dette behovet bør arbeidast vidare med innfor tenestekområde skule.	
Samarbeidsutvalet Sagstad skule	Universell pedagogikk: Ein svært god tanke og i tråd med ny læreplan og opplæringslov. Viktig å hugse atsjølv om færre elevar skal ha spesialundervisning, så har dei framleis dei same behova. Godtilrettelegging i klasserommet og undervisningsopplegg med fokus på elevaktivitet og eleven sineinteresser samt fokus på at alle elevar skal nå det fulle læringspotensialet sitt, ikkje berre kva som erkrevd kan føre til mindre behov for spesialundervisning.Universell pedagogikk vil derimot ikkje føre til mindre behov for ressursar. Ressursane som tidlegare bleibrukt til spesialundervisning må følge med over i ordinær undervisning. Uavhengig avundervisningsmetode klarar ikkje ein lærar å følge opp 20 elevar når alle elevar med spesielle behov erinne i klassa. Ei mogeleg løysing kan vere bruk av likeverdig tolærarsystem i basisfaga. Likeverdigtolærarsystem betyr at begge lærarane har likt ansvar, like mykje undervisning i klassa og faget. Dei måogså samarbeide om både planlegging, undervisning, oppfølging og vurdering. Likeverdigtolærarsystem som ikkje er bunde til spesialundervisning kan også skape fleksibiltet og mogelegheit forressursoverføring til andre fag ved behov. T.d naturfag og musikk.Universell pedagogikk kan medføre ekstra belastning på kontaktlærar fordi ansvaret som tidlegare låg påspesialpedagog gjerne blir overført til kontaktlærar. Derfor bør det vere to kontaktlærarar i alle klassermed meir enn 20 elevar. Evnt. at ingen kontaktlærar har ansvar for meir enn 15 elevar.Ved universell pedagogikk bør det prioriterast kompetanseheving på området evnerike elevar/elevarmed stort læringspotensiale. Det bør også prioriterast kompetanseheving i korleis gjennomføreuniversell pedagogik	Positiv respons på prioritering. Poengterer at det er viktig å behalde ressursar, ikkje kutte. Godt innspel i høve til tolærarsystem, kompetanse og evnerike elevar. Dette kan jobbast vidare med innfor tenestekområde skule.	
Åse Hagesæter	Eg kjenner ikkje nok til DUÅ, Salto og IBS anna enn det eg har høyrte frå andre, men eg kjenner veldig godt til MOT-programmet, som eg sjølv har arbeidd med i snart 9 år. Eg tenkjer at det er svært viktig at dette vert ståande slik forslaget er, då i alle fall MOT-programmet er heilt innanfor det som er hovudmålet i planen; at barn og unge opplever å høyre til, at dei blir sett og ivaretekne og ikkje minst at dei vert rusta til å møte framtida. Dette er hovudområde innanfor MOT-programmet	Ønskje om å behalde MOT. Tiltaket står i planen.	

Samarbeidsutvalet Leiknes skule	Mange kjenner på at det er krevjande å gje tilbakemelding på ein plan somhar fått eit stort volum. Det vert peika på at mykje er gjentakande og at mål og tiltak kjem for langt ut i planen. •Eit forslag kan vere å leggje noko av kunnskapsgrunnlaget inn som vedlegg og evt.komprimere innhald i samandrag.Evt bøt mål og tiltak komme fremst i planen etter korte samandrag.•Tenesteskildring for skule skulle har for stort fokus på skuleveg og basseng i høve fagleg og sosioemosjonell utvikling, tenkjer vi. Td er to sentrale tema som generelt bør komme tydlegare fram i planen:arbeid med leseutvikling og førebyggjande arbeid med læringsmiljø. Nulltoleranse-omgrepet bør vertepresisert. •Under 6.3.1 ønskjer vi eit eige oppdrag knytt til plan for språk, lesing og skriving•Når det gjeld elevråd,ønskjer vi at også 4. trinn skal ta del i elevrådsarbeidet. •Saknar tiltak knytt til skildringa om manglande kapasitet i høve symjeopplæring•Lista over møtepunkt må gjennomgåastnøye ihøve fristar. Til dømesstår det overføringsmøte barnehage-skule i februar. Dette må berre gjelde barn med behov for særleg tilrettelegging. Overføring av info i oktober, i høve barneskule til ungdomsskule, vi også handle om dei store linjene. Overføringsmøte må komme seinare, td februar for barn med spes.behov •Kan det vere at ein må sjå på møtelistas og evt.ta bort noko, kan hende er detnok med eitt møte i foreldrerådet. Ofte er fau involvert i dei store foreldremøta allereie.Fau-leiar bør også ha ansvar for fau-møte. •Det er viktig å seienoko spesielt om førebyggjande arbeidfor å hindre skulefråvær og handtering av dette. Vi ser at dette er ein svært krevjande, viktig og aukande problematikk	Sjå på tekst om skule. Vurdere tekst inn om satsingar (språk, lesing, læringsmiljø. Etterlyser plan for symjing og kapasitet. Innspel i høve til møtene - sjå på det. 4. trinn med i elvrådet? Innspel om å sei noko om førebyggjande arbeid for å hindre skulefråvær. Handlingsplan for høgt skulefråvær skal rullerast i 2023.	Justert tekst om språk, lesing og læringsmiljø. valfritt med 4. trinn med i elevrådet, Tiltak symjing - plan for symjeopplæringa i Alver lagt inn. Møtepunkt justert.
Alver kommune, Skulehelsetenesta	Å forebygge ensomhet er et viktig tiltak for et godt psykososialt miljø for elevene på skolen. Det er derfor viktig at det blir prioritert tiltak rundt dette. Det er ikke satt av penger til mer ressurser i skolen, verken til ansatt på skolen eller i skulehelsetjenesten. Det vil bli vanskelig å snu «trenden» mtp. ensomhet og psykiske helseutfordringer dersom det ikke bemanningen i skolen bedres/er mer stabil. Det er i planen mange strategier/oppdrag som ikke er satt opp med tilskudd før om mange år. Vanskelig å gjennomføre «merarbeid» uten flere ressurser, men tvert kuttet det ressurser/årsverk i oppvekstsektor, særlig skole det er tydelig at elevene ønsker seg lettere tilgang til f.eks. kommunepsykolog for barn og unge Oversiktlig og innholdsrik kommunedelplan Det er positivt at ein har brukt data frå ‘ungdata’ for å belysa lokale og nasjonale forskjellar ihelse/trivsel hjå barn og ungeSaknar at den kommunale handlingsplanen mot vold og overgrep er nevnt i denne planenOrdet ‘tidlig innsats’ går igjen, og MOT vert nevnt som eit konkret tiltak på ungdomsskulane.Korleis vert dette vidare mtp rådmannen sitt forslag om nedlegging av MOT?Det er ikkje nevnt noko, så vidt eg ser, om utfordringar knytta til opplevd helse og trivsel hjåelevane på dei minste skulane i Alver. Er det ein utfordring for elevane som går på dei minsteskulane? Er det meir einsemd/utanforskap om ein går på ein skule med 25-50 elevar ift dei størreskulane? Kva med fagmiljøa på dei minste skulane? Fordelar/ulempar	Gode innspel. Poengterer viktighet av tiltak førebyggjande arbeid og behov for meir tilgjengelege helsetenester til barn og unge. Har ikkje hatt fokus på dei minste skulane i denne planen, kan ev kome i barnehage- og skulebruksplanen.	
Alver Senterparti	Alver Senterparti synest det er ein omfattande og godt utarbeidd kommunedelplan for oppvekst og vonar at planen vert følgt om med dei nødvendige ressursar.Det må leggjast stor vekt på tidleg innsats både i barnehage og grunnskule slik at problemstillingar vert avdekkas tidlegast mogleg og nødvendige støttetiltak kan setjast inn snarast. Sosial læring må også ha høg prioritet og det må vera nulltoleranse for mobbing og sosial utestenging. Miljøarbeidet i skulen må styrkjast og skulehelsetenesta må byggjast ut.For elevar som slit ekstra tungt i skulekvardagen må det vera på plass samarbeidsavtalar med sikte på praktisk retta opplæring som t.d. Guttas Campus, Inn på Tunet eller andre alternativ.PPT må ha god kapasitet og høg kvalitet.	Positiv respons på planen. Undertrekjer viktigheita av førebyggjande arbeid, tidleg innsats, behov for tilgjengelege og utvikla tilbod helse barn og unge. Viktig poeng i høve til behov for praktisk retta opplæring. Kan dette sjåast i samanheng med innspel om ungdomsskulestrategi og samarbeid med nøring, vgs og kommunen? Prioritering og finansiering av tiltaka er politisk styrt.	

Statsforvaltaren i Vestland	Statsforvaltarener positiv til at kommunen prioriterer å utarbeide ein kommunedelplan foroppvekst.Planen ser gjennomarbeida ut, men vi saknar ei klar kopling mot kommunen sin folkehelseoversikt.Vi opplever likevel at planen bygger på eit solid kunnskapsgrunnlag.Det hadde også vore positivt om planen hadde ei kopling mot kommuneplanen sin arealdel. Sjølvom dette i hovudsak er ein plan for tenestene i kommunen, kan arealdelen vere viktig for å sikre einbetre kvardag for barn og unge. Ein del av kunnskapen som kjem fram i denne planen, vil vere viktigfor vurderingar i arealdelen. Vi tenker mellom anna på å ta vare på «grøne lunger» rundt barnehage,skule og nærmiljø, trygg skuleveg, godt kollektivtilbod, tilgang på natur, badeplassar, opne gardar oguformelle møteplassar, som er noko som vert trekt fram i medverknadsprosessen. Dette er viktigesignalar frå barn og unge, som kan påverke vurderingar rundt arealbruken i kommunen, både ikommuneplanen og reguleringsplanar.	Positiv respons på planen. Usikker på kva som er meint i høve til sakn i kobling mot folkehelseoversikta. Vurdere om vi kan endre tekst under punkt. 3.3.1. Gode innspel til arealdelen og innspel frå medverknadsprosessen KDP Oppvekst. Sende innspel knytt til kultur og areal i samband med prosess høyring desse planane.	Endra kapittelstruktur punkt. 3.3.
Vestland fylkeskommune	Alver kommune har gjort eit godt og svært grundig arbeid med kommunedelplan for oppvekst.Dei visar god kopling til kommuneplanens samfunnsdel, samt kunnskapsgrunnlag og overordnanasjonale og internasjonale føringar som vedkjem feltet. Kommunen har planlagt, gjennomført oggrundig dokumentert ein svært omfattande og god medverknadsprosess som ser ut til å ha voresvært fruktbar både knytt til den aktuelle planen og KPS. Kommunedelplanenen er imidlertid veldiglang og ein kjem ikkje til mål og strategiar før på side 83. Ein redigeringsjobb kor desse kjem lengrefram, og noko av materialet flyttast til ein appendiks, vil kunne gjere planen meir brukar-/lesarvennleg	Positiv repsons på planen, kopling til samfunnsdel og medverknadsprosesen. Innspel om at planen er lang og kan kanskje justerast for å gjerast meir brukarvennleg. Kan ha smanheng med at det er papirversjonen som er lest.	